

INSTYTUCJA INKASENTA W POLSKIM PRAWIE PODATKOWYM

Rafał Dowgier

INSTYTUCJA INKASENTA W POLSKIM PRAWIE PODATKOWYM

Rafał Dowgier

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

SERIA **MONOGRAFIE**

Stan prawny na 1 grudnia 2021 r.

Recenzenci

Prof. dr hab. Leonard Etel

Dr hab. Paweł Smoleń, prof. KUL

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Livia Śpiewak

Opracowanie redakcyjne

KSB Katarzyna Świerk-Bożek

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8246-921-9

ISSN 1897-4392

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

*Sposób pobierania podatków powinien być łatwy:
pożądane jest, ażeby podatnik jak najmniej
przy uiszczaniu podatku mitrężył czasu,
albowiem może go to odstręczać od dokonania zapłaty.*

Henryk Radziszewski

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wstęp	13
Rozdział I	
Ewolucja polskich regulacji prawnych z zakresu prawa podatkowego dotyczących inkasenta po 1945 r.	21
1. Uwagi ogólne.....	21
2. Okres obowiązywania dekretów o zobowiązaniach podatkowych i postępowaniu podatkowym	22
3. Okres obowiązywania ustawy o zobowiązaniach podatkowych	35
4. Aktualne ramy prawnej regulacji instytucji inkasenta	43
5. Wnioski.....	49
Rozdział II	
Inkasent – pojęcie, status ustrojowy i cel instytucji.....	53
1. Uwagi ogólne.....	53
2. Definicja inkasenta.....	54
3. Inkasent a podatnik i organ podatkowy	59
4. Źródła powstania obowiązków inkasenta oraz charakter tych obowiązków	65
5. Inkaso jako realizacja zasad dogodności, taniości oraz powszechności opodatkowania	72
6. Wnioski.....	77

Rozdział III

Wyznaczenie inkasenta w uchwale rady gminy	79
1. Uwagi ogólne.....	79
2. Granice swobody rady gminy w wyznaczeniu inkasenta	81
3. Sposób identyfikacji inkasenta	83
4. Przypisanie inkasenta do określonego obszaru gminy.....	88
5. Wnioski.....	89

Rozdział IV

Obowiązki inkasenta	93
1. Uwagi ogólne	93
2. Pobór i terminowe przekazanie podatku jako podstawowe obowiązki inkasenta	95
3. Inne niż wpłata sposoby wygaśnięcia zobowiązania inkasenta	106
4. Wskazanie osób odpowiedzialnych za pobór i przekazanie podatku	113
5. Przechowywanie dokumentów związanych z inkasem	114
6. Prowadzenie ewidencji osób zobowiązanych do uiszczenia daniny	116
7. Dokumentowanie poboru	120
8. Problematyka obowiązku doręczania pism organu podatkowego	123
9. Wnioski.....	125

Rozdział V

Uprawnienia inkasenta.....	127
1. Uwagi ogólne.....	127
2. Wynagrodzenie jako podstawowe uprawnienie inkasenta ...	128
2.1. Fakultatywność lub obligatoryjność wynagrodzenia	128
2.2. Ekwiwalentność wynagrodzenia	133
2.3. Sposób ustalenia wynagrodzenia	138
2.4. Dochodzenie wynagrodzenia przez inkasenta	144
2.5. Zwrot nienależnego wynagrodzenia	148
2.6. Problematyka opodatkowania wynagrodzenia podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem dochodowym	150

2.7. Jawność wynagrodzenia inkasenta.....	159
3. Uprawnienie do zwrotu nadpłaty	163
4. Uprawnienie do skorzystania z ulg w spłacie zobowiązania	168
5. Uprawnienie do uzyskania interpretacji przepisów prawa podatkowego	171
6. Wnioski	172
Rozdział VI	
Odpowiedzialność inkasenta	177
1. Uwagi ogólne	177
2. Odpowiedzialność w świetle przepisów Ordynacji podatkowej	179
3. Odpowiedzialność karna skarbową	186
4. Wnioski	193
Rozdział VII	
Instytucja inkasenta w uchwałach rad gmin	195
1. Uwagi ogólne.....	195
2. Inkasent opłaty targowej	199
3. Inkasent opłaty miejscowej	206
4. Inkasent opłaty uzdrowskiej	209
5. Inkasent opłaty od posiadania psów	210
6. Inkasent opłaty skarbowej	211
7. Inkasent opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	215
8. Inkasent podatku od nieruchomości, rolnego oraz leśnego.....	219
9. Wnioski.....	229
Zakończenie	233
Bibliografia	243

WSTĘP

W katalogu podmiotów biernych stosunku podatkowoprawnego obok podatnika wykonującego ciężące na nim zobowiązania podatkowe występują również: płatnik, inkasent, następcy prawni oraz osoby trzecie. Wszystkie te podmioty zostały zdefiniowane w regulacjach ogólnego prawa podatkowego ujętych w ramach ustawy z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa i mają w polskim porządku prawnym długą tradycję historyczną. Prawom i obowiązkom podatnika poświęcono w literaturze przedmiotu wiele uwagi zarówno w kontekście ogólnego prawa podatkowego, jak i regulacji odnoszących się do poszczególnych podatków. Również status płatnika, następców prawnych oraz osób trzecich był przedmiotem zainteresowania doktryny prawa podatkowego¹. Jedyne status inkasenta nie był w istocie przedmiotem żadnego z opracowań o charakterze monograficznym², chociaż niektóre zagadnienia związane z tą instytucją były prezentowane³. Stan taki może nie dziwić, gdy weźmie się pod uwagę, że normatywna regulacja tej instytucji jest bardzo skrom-

---

¹ Zob. m.in. J. Rusek, *Instytucja płatnika w prawie polskim*, Warszawa 2007; M. Buziak, *Charakter prawny i funkcja poboru podatku przez płatnika w szczególności w świetle art. 84 i 31 ust. 3 Konstytucji*, Łódź 2018; A. Olesińska, *Następstwo prawne spadkobierców w prawie podatkowym*, Toruń 2019 oraz A. Olesińska, *Odpowiedzialność osób trzecich za zobowiązania podatkowe*, Lublin 2000.

² Problematyka ta została pominięta m.in. w istotnym z punktu widzenia nauki prawa podatkowego opracowaniu M. Kalinowskiego, *Podmioty bierne stosunku prawnopodatkowego. Przyczynek do teorii podmiotowości podatkowej*, Toruń 2019.

³ W odniesieniu do uchwał rad gmin dotyczących inkasa zob. np. L. Etel, *Uchwały podatkowe samorządu terytorialnego*, Białystok 2004 oraz M. Popławski, *Uchwały podatkowe w nadzorze regionalnych izb obrachunkowych*, Warszawa 2011; a w zakresie odpowiedzialności inkasenta zob. B. Brzeziński, *Odpowiedzialność podatnika, płatnika i inkasenta w polskim prawie podatkowym*, Toruń 1993.

na i na pierwszy rzut oka dość prosta. Zgodnie z art. 9 o.p. inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do pobrania podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.

Zarówno w tytule niniejszego opracowania, jak i w jego treści posłużono się w odniesieniu do inkasenta pojęciem „instytucja”. W rozumieniu potocznym zwrot ten oznacza między innymi „zespół norm prawnych lub obyczajowych dotyczących organizacji jakiejś dziedziny życia; organizacja oparta na tych normach”⁴. Do inkasenta odnosi się wiele regulacji prawnych zawartych nie tylko w prawie podatkowym. W pracy omówiono między innymi zagadnienia związane z odpowiedzialnością inkasenta na tle przepisów karnych skarbowych, szczegółowe uregulowania dotyczące obowiązków dokumentacyjnych czy też jawność jego wynagrodzenia w kontekście dostępu do informacji publicznej. Zasadniczo jednak instytucja ta regulowana jest przez prawo podatkowe, przy czym nie tylko ogólne, gdyż pozycję prawną inkasenta kształtują też przepisy szczegółowego prawa podatkowego, odnoszące się w istocie wyłącznie do podatków i opłat stanowiących dochody gmin, a także akty prawa miejscowego (uchwały rad gmin) wydane na podstawie i w granicach ustawowego upoważnienia. To właśnie wykorzystanie inkasenta do realizacji tych powszechnych świadczeń decyduje o jego istotnym praktycznym znaczeniu. Inkasent nie jest aktualnie instytucją wykorzystywaną do poboru podatków zasilających budżet państwa.

Mówiąc o inkasencie, można też wskazywać na jego status. Przez pojęcie to należy rozumieć jego pozycję prawną, w tym sposób nawiązania, zakres i zasady ustania stosunku inkasa, a także prawa i obowiązki inkasenta oraz kwestie odpowiedzialności za niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie jego obowiązków.

Mimo że instytucja inkasenta od wielu lat funkcjonuje w polskim porządku prawnym, przede wszystkim w orzecznictwie sądów administracyjnych podnoszone są co pewien czas wątpliwości w zakresie tak fundamentalnych kwestii, jak charakter tej funkcji, sposób powołania

---

⁴ *Słownik języka polskiego*, red. M. Szymczak, t. I, Warszawa 1993, s. 796.

inkasenta czy zasady jego wynagradzania. Może więc dziwić, że mamy do czynienia z tak istotnymi problemami z niezbyt jednak złożoną instytucją⁵. Na tle dokonanej w opracowaniu analizy możliwa będzie ocena obowiązujących rozwiązań we wskazanym zakresie. Z tego względu ma ono również na celu wyjaśnienie tych kwestii. Uzasadnieniem dla podjęcia rozważań w przedmiocie zakreślonym tytułem monografii są zarówno teoretyczno-prawne wątpliwości w zakresie statusu inkasenta, jak i praktyczne znaczenie tej instytucji.

Przyjęty na potrzeby niniejszej publikacji kierunek prowadzonych analiz pozwala dookreślić główny nurt prowadzonych w niej badań, których celem jest ocena obowiązujących rozwiązań prawnych odnoszących się do inkasenta oraz zaproponowanie modelu prawnej regulacji tej instytucji, który byłby pozbawiony zidentyfikowanych mankamentów.

Powyższe cele będą realizowane w kolejnych rozdziałach. W rozdziale I zaprezentowano rys historyczny, poczynając od okresu powojennego, gdyż wtedy inkasent pojawił się w polskim ogólnym prawie podatkowym. Spojrzeniu na obowiązujące rozwiązania prawne dotyczące inkasenta sprzyja refleksja historyczna nad tą instytucją. Rozważania w tym zakresie mają na celu przede wszystkim wykazanie, że instytucja inkasenta była relatywnie szeroko wykorzystywana w polskim prawie podatkowym. Pozwalają także zidentyfikować kierunek ewolucji rozwiązań prawnych z tego zakresu, gdyż obowiązujące ramy prawne są w dużej mierze wynikiem tej ewolucji.

W rozdziale II znalazły się refleksje przede wszystkim o charakterze teoretycznym, obejmujące problematykę definicji, statusu ustrojowego oraz celu instytucji inkasenta. Rozważania w tym zakresie pozwalają określić zarówno charakter zobowiązania, jakie ciąży na inkasencie, jak i zależności między tym zobowiązaniem a zobowiązaniem podatnika. Publiczny charakter obowiązków inkasenta ma kluczowe znaczenie

---

⁵ Zob. szerzej R. Dowgier, *Pobór podatków w drodze inkasa – istotne problemy z niezbyt istotną instytucją* [w:] *Regulacje prawa finansów publicznych i prawa podatkowego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Wiesławowi Miemiec*, red. P. Borszowski, Warszawa 2020, s. 154–164.

Rozdział I

EWOLUCJA POLSKICH REGULACJI PRAWNYCH Z ZAKRESU PRAWA PODATKOWEGO DOTYCZĄCYCH INKASENTA PO 1945 R.

1. Uwagi ogólne

Instytucja inkasenta ma ugruntowane miejsce w systemie polskiego prawa podatkowego. Prawna regulacja w tym przedmiocie generalnie stanowiła element ogólnego prawa podatkowego i z tego powodu na potrzeby dalszych rozważań oparto się na okresach obowiązywania zasadniczych z punktu widzenia polskiego prawa podatkowego aktów. Ich uzupełnienie stanowiły też źródła prawa odnoszące się do konstrukcji określonych podatków i opłat. Ten aspekt regulacji prawnej również został poddany analizie w zakresie, jaki jest związany z tematem pracy.

Mimo że w okresie międzywojennym Polska posiadała prawną regulację ogólnego prawa podatkowego, ujętą w ramach ustawy z 15.03.1934 r. – Ordynacja Podatkowa¹, to akt ten nie wspominał o inkasencie. Ordynacja regulowała status organów właściwych do wymiaru i poboru podatków oraz podmiotów zobowiązanych, którymi byli, według obowiązującej wtedy terminologii, płatnicy. Stosownie do art. 47 powołanej ustawy płatnikiem była każda osoba fizyczna, spadek wakujący lub prawna,

---

¹ Dz.U. z 1936 r. Nr 14, poz. 134 ze zm.

podlegająca w myśl poszczególnych ustaw podatkowych obowiązkowi podatkowemu.

Instytucja inkasenta w polskim ogólnym prawie podatkowym zaistniała w istotny sposób dopiero w okresie powojennym. O wiele później inkaso znalazło się w przepisach szczegółowego prawa podatkowego, które regulowały konstrukcję poszczególnych podatków. Analiza wskazanych kwestii jest zasadna z tego powodu, że pozwala przedstawić pewne standardowe rozwiązania, które, jak się okazuje, są wykorzystywane do dzisiaj. Ponadto z punktu widzenia modelu regulacji prawnej może być to także wskazówka co do tego, w jaki sposób inkaso powinno być regulowane w prawie podatkowym. Czy być może należałoby przyjąć model scentralizowany opierający się na regulacji tej instytucji w obszarze ogólnego prawa podatkowego, czy też model rozproszony opierający się na regulacji zarówno w ogólnym, jak i szczegółowym prawie podatkowym? W tym zakresie można też rozważyć, czy model rozproszony powinien opierać się wyłącznie na aktach ustawowych regulujących konstrukcję poszczególnych podatków czy także na podstawowych (rozporządzenia, uchwały organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego).

Przedstawienie rysu historycznego rozwiązań prawnych dotyczących inkasenta może być przydatne z punktu widzenia oceny obowiązujących regulacji, które zaprezentowano w ostatniej części niniejszego rozdziału. Są one bowiem wynikiem ewolucji tej instytucji.

2. Okres obowiązywania dekretów o zobowiązaniach podatkowych i postępowaniu podatkowym

W dekreście z 16.05.1946 r. o zobowiązaniach podatkowych² nie było postanowień odnoszących się do inkasa. Obok podatnika dekret ten regulował natomiast między innymi odpowiedzialność płatnika (art. 9

---

² Dz.U. Nr 27, poz. 173 ze zm.

ust. 2³). Podobnie regulujący podatki komunalne dekret z 20.03.1946 r. o podatkach komunalnych⁴ nie umożliwiał wykonywania zobowiązań podatkowych za pośrednictwem inkasenta.

Inkaso w ogólnym prawie podatkowym pojawiło się z dniem 12.11.1950 r. w dekrecie z 26.10.1950 r. o zobowiązaniach podatkowych⁵ oraz znowelizowanym dekrecie z 16.05.1946 r. o postępowaniu podatkowym⁶. Mimo braku definicji inkasenta, można było go identyfikować poprzez jego funkcje polegające na pobraniu należności z tytułu zobowiązania podatkowego i przekazania jej właściwemu organowi finansowemu⁷.

W art. 3 ust. 2 dekretu o postępowaniu podatkowym zawarto od 12.11.1950 r. upoważnienie dla Ministra Finansów zarówno do zlecenia poboru podatku w drodze inkasa, jak i przyznawania i określania należnego inkasentom wynagrodzenia⁸. Ponadto art. 3 ust. 3 dekretu o postępowaniu podatkowym stanowił, że Minister Finansów może w drodze zarządzenia upoważnić organa finansowe do zawierania, na zasadach określonych w zarządzeniu, indywidualnych umów o inkaso niektórych danin publicznych z osobami, do których nie mają zastosowania przepisy rozporządzeń wydanych na zasadzie ust. 2.

W konsekwencji możliwe było wyznaczenie inkasenta w drodze rozporządzenia Ministra Finansów, ale także możliwe było zawieranie

---

³ Art. 9 ust. 2: „Płatnicy odpowiadają z mocy samego prawa całym swoim majątkiem za zaniechanie ustawowego lub zleconego obowiązku obliczenia i pobrania od podatnika należności z tytułu zobowiązania podatkowego, za pobranie w kwocie niższej niż należało, jak również za niewpłacenie właściwym władzom we właściwym terminie sum pobranych. Poza tym do zobowiązania płatnika stosuje się te same przepisy co do zobowiązania podatkowego podatnika. Przepisy ustaw ograniczające odpowiedzialność płatników pozostają w mocy”.

⁴ Dz.U. Nr 19, poz. 128 ze zm.

⁵ Dz.U. Nr 49, poz. 452 ze zm.

⁶ Dz.U. z 1950 r. Nr 56, poz. 506 ze zm.

⁷ Zob. L. Kurowski, M. Weralski, *Prawo finansowe*, Warszawa 1970, s. 324.

⁸ Art. 3 ust. 2: „Minister Finansów może w drodze rozporządzenia zlecić określonym w rozporządzeniu osobom pobór w drodze inkasa niektórych danin publicznych od poszczególnych grup podatników bądź na całym obszarze Państwa, bądź w jego określonej części, bądź w poszczególnych gminach; rozporządzenie to może przyznawać wynagrodzenie za inkaso i określać jego wysokość”.

z innymi niż wskazane w rozporządzeniu podmiotami umów o inkaso. Źródłem obowiązków inkasenta mógł być zatem zarówno akt normatywny, jak i umowa. Ponadto już w tamtym okresie wynagrodzenie za inkaso nie stanowiło obligatoryjnego elementu stosunku łączącego inkasenta i organ podatkowy. Wreszcie znamienne jest to, że materię poboru podatku przez inkasenta uznano za zagadnienie o charakterze proceduralnym.

Z powyższymi uregulowaniami korespondowały postanowienia art. 14 ust. 3 dekretu o zobowiązaniach podatkowych z 1950 r. Stanowił on, że w przypadku zlecenia poboru należności z tytułu zobowiązań podatkowych w drodze inkasa, inkasenci odpowiadają całym swym majątkiem za niewpłacenie we właściwym terminie sum pobranych. Ponadto w art. 38 ust. 2 dekretu o zobowiązaniach podatkowych z 1950 r. wskazywał na inkasentów w kontekście możliwości zabezpieczenia ich zobowiązań⁹.

W późniejszych latach Minister Finansów wielokrotnie korzystał z upoważnień określonych w dekrete o postępowaniu podatkowym, wydając stosowne rozporządzenia i zarządzenia odnoszące się do inkasentów. Już w rozporządzeniu Ministra Finansów z 11.01.1951 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów dekretu o postępowaniu podatkowym zlecono pobór podatku w drodze inkasa od lokali, wyznaczając inkasentów oraz upoważniając właściwe prezydya rad narodowych do ich wyznaczenia (§ 3). Interesujące jest też to, że w pewnym zakresie wprowadzono inkaso jako obligatoryjny i jedyny sposób wykonania zobowiązania. Jak stanowił bowiem § 4 r.w.d.p.p., podatek od lokali należny za czas od dnia 1.01.1951 r. pobiera się na terenie miast i miejscowości, o których mowa w § 3, wyłącznie w drodze inkasa przez inkasentów podatku od lokali,

---

⁹ Art. 38 ust. 2: „Zobowiązania podatkowe ciążyą na nieruchomościach stanowiących w chwili powstania tych zobowiązań własność podatnika, płatnika, inkasenta lub innych osób, obowiązanych do uiszczenia podatku albo odpowiedzialnych za jego uiszczenie – niezależnie od tego, czy i kiedy zobowiązania te zostały ujawnione w księdze wieczystej. Służące zobowiązaniom podatkowym ustawowe prawo zastawu i pierwszeństwa zapokożenia będzie utrzymane w mocy również w przypadku zmiany osoby właściciela, chociażby przed tą zmianą ujawnienie powyższych zobowiązań w księdze wieczystej jeszcze nie nastąpiło”.

chyba że chodzi o pobór zaległości tego podatku w drodze egzekucji administracyjnej (§ 40 ust. 2).

W § 3 ust. 4 r.w.d.p.p. znalazło się też upoważnienie do określenia przez Ministra Finansów w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej lub Ministrem Bezpieczeństwa Publicznego zasad realizacji poboru podatku od lokali w nieruchomościach i lokalach pozostających pod zarządkiem władz i przedsiębiorstw wojskowych oraz bezpieczeństwa publicznego. Kwestie te uregulowano bardzo szczegółowo w kolejnych zarządzeniach Ministra Finansów¹⁰.

Inkasentom przyznano wynagrodzenie za inkaso mające charakter prowizyjny, ale ograniczone kwotowo (§ 5 ust. 1 r.w.d.p.p.¹¹). Niektórym kategoriom inkasentów wynagrodzenie jednak nie przysługiwało (§ 5 ust. 2 r.w.d.p.p.¹²).

W analizowanym akcie znalazło się też rozwiązanie odpowiadające w swej istocie obowiązującej obecnie regulacji art. 31 o.p., a więc obowiązek wyznaczenia przez inkasentów innych niż osoby fizyczne, osób zobowiązanych do poboru i wpłacenia pobranych kwot. Jak stanowił § 11 r.w.d.p.p., instytucje społeczne, organizacje polityczne, związki wyznaniowe i stowarzyszenia oraz inne osoby prawne niebędące podmiotami gospodarki uspołecznionej obowiązane były ustanowić osoby działające w ich imieniu w sprawach inkasa podatku od lokali i odpowie-

---

¹⁰ Zob. np. zarządzenie Ministra Finansów z 31.05.1951 r. w sprawie poboru w drodze inkasa podatku od lokali w nieruchomościach pozostających pod zarządkiem władz i przedsiębiorstw wojskowych oraz od poszczególnych lokali będących pod zarządkiem tych władz i przedsiębiorstw (M.P. Nr A-50, poz. 670 ze zm.) oraz zarządzenie Ministra Finansów z 22.01.1952 r. w sprawie poboru w drodze inkasa podatku od lokali w nieruchomościach pozostających pod zarządkiem władz bezpieczeństwa publicznego podległych im przedsiębiorstw (M.P. z 1952 r. Nr A-11, poz. 110).

¹¹ § 5 ust. 1: „Inkasentom podatku od lokali przyznaje się za pobór w drodze inkasa podatku od lokali wynagrodzenie w wysokości 3% zainkasowanych kwot podatku, lecz nie więcej niż 100 zł od nieruchomości, a przy większej ilości nieruchomości – nie więcej niż 500 zł miesięcznie”.

¹² § 5 ust. 2: „Wynagrodzenie określone w ust. 1 nie przysługuje w przypadku, gdy inkasentem podatku od lokali jest właściciel nieruchomości, zajmujący wszystkie lokale we własnym budynku”.

W publikacji zaprezentowano zagadnienia o fundamentalnym znaczeniu dla poboru danin publicznych w drodze inkasa, często mające sporny charakter. Na gruncie analizy orzecznictwa sądów administracyjnych oraz organów nadzoru nad działalnością uchwałodawczą rad gmin w zakresie podatków i opłat lokalnych (regionalnych izb obrachunkowych) zidentyfikowano podstawowe problemy związane z instytucją inkasenta i wskazano sposoby ich rozwiązania.

Autor przedstawia zarówno kwestie o charakterze teoretycznym (charakter instytucji inkasenta, relacje pomiędzy inkasentem a podatnikiem i organem podatkowym oraz kształtowanie się tej instytucji w ujęciu historycznym), jak i praktycznym (sposób wyznaczenia inkasenta w uchwale rady gminy, problematyka jego obowiązków i uprawnień). Porusza również zagadnienia związane z opodatkowaniem wynagrodzeń inkasentów podatkiem od towarów i usług oraz podatkami dochodowymi.

Książka przeznaczona jest dla sędziów sądów administracyjnych, pracowników regionalnych izb obrachunkowych, urzędów gmin oraz samych inkasentów.

Rafał Dowgier – doktor habilitowany nauk prawnych; profesor w Katedrze Prawa Podatkowego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; specjalizuje się w problematyce podatków i opłat lokalnych oraz Ordynacji podatkowej; autor i współautor ponad 300 publikacji naukowych i popularno-naukowych z tego zakresu.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-8246-921-9

WOLTERS KLUWER POLECA

**PRZEGLĄD
PODATKOWY**

